

แนวทางการบริหารความเสี่ยง การประเมินผลการควบคุมภายในและการป้องกันหรือควบคุม

ความเสียหายตามมาตรการการตรวจเงินแผ่นดิน

ระหว่างวันที่ 12 - 13 กรกฎาคม 2561

ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ บางพลัด กรุงเทพฯ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 11 (5) กำหนดให้ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ มีหน้าที่และอำนาจกำหนดนโยบายและกำกับดูแล การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินการคลัง และมาตรา 30 กำหนดให้กระทรวงการคลังและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินการคลังให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินการคลัง ที่คณะกรรมการกำหนด

ความเสี่ยงทางการเงินการคลัง หมายถึง ความคลาดเคลื่อนของผลการดำเนินงานของรัฐบาล (รายจ่าย รายได้ สินทรัพย์ และหนี้สิน จากค่าที่ได้คาดการณ์ไว้ก่อนหน้า) ซึ่งเกิดผลกระทบด้านต่าง ๆ ต่อสถานะทางการเงินการคลัง (Fiscal Impact ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomics variables
2. ภาระโดยตรงของรัฐบาล (Direct government liabilities ที่รัฐบาลต้องชำระแน่นอนเมื่อถึงกำหนด
3. ภาระแบบชัดเจนของรัฐบาล (Explicit government liabilities ที่เป็นไปตามกฎหมายและสัญญา เช่น ภาระงบประมาณที่ต้องชำระตามมติคณะรัฐมนตรี ภาระหนี้ที่ต้องชำระตามสัญญาเงินกู้ เป็นต้น
4. ภาระแบบโดยนัยของรัฐบาล (Implicit government liabilities เป็นภาระที่ไม่ได้เป็นกฎหมายหรือสัญญาแต่รัฐบาลอาจต้องชำระภาระตามหลักจริยธรรม คุณธรรม หรือแรงกดดันทางการเมือง เช่น การเข้าไปช่วยเหลือธนาคารพาณิชย์ และรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น
5. ภาระผูกพันของรัฐบาล (Contingent government liabilities เป็นภาระที่รัฐบาลอาจต้องชำระหากเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น เช่น การช่วยเหลือทีมหมูป่า

แหล่งที่มาของความเสี่ยงทางการเงินการคลัง

1. รายได้ของหน่วยงานต่ำกว่าที่ประมาณการไว้
2. รายจ่ายของหน่วยงานสูงกว่าที่ประมาณการไว้หรือการเบิกจ่ายของหน่วยงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
3. การก่อหนี้หรือภาระผูกพันขององค์กร ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายหรือภาระต่องบประมาณในอนาคต
4. การบริหารสินทรัพย์ของหน่วยงานที่ผิดพลาด ซึ่งอาจส่งผลกระทบทางลบต่อสถานะการเงินของหน่วยงาน
5. ความผันผวนของเศรษฐกิจมหภาคในระยะสั้น (Macroeconomics fluctuation ซึ่งมีหลายสาเหตุ เช่น ภัยพิบัติภายนอกที่รัฐบาลควบคุมไม่ได้ ภาวะเศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ สถานการณ์ทางการเมือง และผลกระทบจากวิกฤตในภาคการเงิน เป็นต้น

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลัง

ต้องคำนึงถึง แหล่งที่มาของความเสี่ยง และปัจจัยต่าง ๆ ของความเสี่ยง เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงไปดำเนินการ เพื่อควบคุมและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงทางการคลัง

1. นโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังด้านรายได้
 - พิจารณาจัดเก็บ/จัดหารายได้ให้เป็นไปตามประมาณการหรือให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน
 - ติดตามความคืบหน้าในการจัดเก็บ/จัดหารายได้อย่างสม่ำเสมอ
 - หากไม่เป็นไปตามประมาณการ ให้หน่วยงานชี้แจงเหตุผลพร้อมแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด
2. นโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังด้านรายจ่าย
 - บริหารรายจ่ายให้อยู่ในวงเงินที่คาดการณ์ไว้
 - ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
 - เบิกจ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี
 - หากไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ ให้หน่วยงานชี้แจงเหตุผลพร้อมแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด
3. นโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังด้านการก่อหนี้และการบริหารหนี้หน้า
 - พิจารณาการก่อหนี้และบริหารหนี้ตามกฎหมายอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่
 - จัดทำแผนการกู้เงิน/การบริหารหนี้เงินกู้ รายงานการกู้เงินประจำปีงบประมาณและสถานะหนี้เงินกู้คงค้างเป็นประจำทุกปี รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากหนี้สาธารณะ
4. นโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังด้านการบริหารสินทรัพย์
 - บริหารสินทรัพย์ด้วยความระมัดระวัง
 - หลีกเลี่ยงการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของหน่วยงานกรณีประสบผลขาดทุนจากการลงทุน
 - ควรเผยแพร่นโยบายการลงทุน/รายละเอียดการลงทุนต่อสาธารณชน
5. นโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังด้านการบริหารสภาพคล่อง
 - บริหารสภาพคล่องเพื่อให้มีเงินสดเพียงพอต่อการดำเนินงาน
 - ติดตามสถานะสภาพคล่องของหน่วยงานอย่างใกล้ชิด
 - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องบริหารเงินคงคลังเพื่อให้เพียงพอต่อการเบิกจ่ายของส่วนราชการ โดยต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น คำนึงถึงค่าใช้จ่าย/ต้นทุนในการบริหารสภาพคล่องด้วย

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

(1) หลักการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

การบริหารความเสี่ยงไม่ได้เป็นการแทนที่การควบคุมภายใน แต่การควบคุมภายในเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล

กรอบการบริหารความเสี่ยง	กรอบการควบคุมภายใน
1. วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ 2. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน 3. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (รายงานทุกชนิด) 4. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	- 1. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน 2. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (รายงานการเงิน) 3. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

กรอบการบริหารความเสี่ยง ขยายองค์ประกอบ “การประเมินความเสี่ยง” ของการควบคุมภายในให้ชัดเจน เป็น 4 องค์ประกอบ

กรอบการบริหารความเสี่ยง	กรอบการควบคุมภายใน
1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ 3. การบ่งชี้เหตุการณ์ 4. การประเมินความเสี่ยง 5. การจัดการความเสี่ยง	2. การประเมินความเสี่ยง
6. กิจกรรมการควบคุม	3. กิจกรรมการควบคุม
7. สารสนเทศและการสื่อสาร	4. สารสนเทศและการสื่อสาร
8. การติดตามผล	5. การติดตามผล

1.2 ความเสี่ยง คือ ความไม่แน่นอนที่อาจนำไปสู่ความเสียหาย หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

1.3 ประเภทของความเสี่ยง มี 4 ประเภท คือ

1 **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์** เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือไม่สอดคล้องและสนับสนุนกับภารกิจ/สภาพแวดล้อมภายในและปัจจัยภายนอก เช่น ยุทธศาสตร์ไม่สามารถวัดผลได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม บุคลากรมีสมรรถนะไม่พร้อมรองรับยุทธศาสตร์ เป็นต้น

2 **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน** เป็นความเสี่ยงที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้ทรัพยากร (คน/เงิน/สิ่งของ ที่มีอยู่ในองค์กร เช่น ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานไม่เป็นมาตรฐาน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผิดพลาด การทุจริต เป็นต้น

3 ความเสี่ยงด้านการรายงาน เป็นความเสี่ยงที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานต่าง ๆ ที่องค์กรจัดทำขึ้น เช่น ระบบข้อมูลไม่ได้รับการทบทวนและปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ เป็นต้น

4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ เกิดจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ เช่น การตีความแตกต่างกัน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

- 4 -

1.4 การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการที่นำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรในทุกระดับ และได้รับการออกแบบให้สามารถระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร/และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่องค์กรกำหนด และเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนให้องค์กรดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคงและมีประสิทธิภาพ

1.5 วิธีการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หมายถึง ไม่รับความเสี่ยงไว้เลย เช่น การยุติกิจกรรม หลีกเลี่ยงการกระทำ เปลี่ยนวัตถุประสงค์ เป็นต้น

2 การลดความเสี่ยง หมายถึง การวิเคราะห์หาวิธีการควบคุมความเสี่ยงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพื่อลดความเสียหาย หรือป้องกันการเกิดความเสียหาย เช่น จัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกัน แก้ไขกระบวนการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3 การยอมรับความเสี่ยง หมายถึง เลือกรับความเสี่ยงนั้นเอาไว้เอง

4 การถ่ายโอนความเสี่ยง หมายถึง การลดโอกาสเกิดความเสียหาย หรือลดความเสียหาย โดยแบ่งโอนความเสี่ยง หาผู้รับผิดชอบความเสี่ยงแทน เช่น การทำประกันภัย เป็นต้น

(2 กระบวนการบริหารความเสี่ยง

1 ศึกษาทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ความเชื่อมโยงของวัตถุประสงค์ ทำให้ทราบขอบเขตของการดำเนินงานในแต่ละระดับ

2 ระบุความเสี่ยง ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ โดยใช้เครื่องมือในการระบุความเสี่ยง เช่น ประชุมเสนอความคิดเห็นร่วมกัน สัมภาษณ์ เป็นต้น

3 ประเมินความเสี่ยง โดยวิเคราะห์ระดับของความเสี่ยงที่เหลื่ออยู่เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการจัดการ เช่น โอกาสหรือความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ มีมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

4 การจัดการความเสี่ยง โดยการกำหนดแผนการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น พิจารณาลักษณะ และระดับของความเสี่ยงที่มีอยู่ในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

5 การติดตามผล ประเมินผลการบริหารความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบ

(3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ประสบความสำเร็จ

1 เพิ่มโอกาสที่องค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2 เพิ่มความมั่นใจให้แก่ฝ่ายบริหารในการบรรลุวัตถุประสงค์

3 ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กร

- 5 -

การควบคุมภายในและมาตรการป้องกัน

(1) หลักการและแนวคิดของการควบคุมภายใน

1.1 แนวคิดของการควบคุมภายใน

- 1 การควบคุมภายในเป็นกระบวนการที่รวมไว้หรือเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานตามปกติ
- 2 การควบคุมภายในเกิดขึ้นโดยบุคลากรของหน่วยรับตรวจ
 - ผู้บริหารรับผิดชอบ โดยกำหนด/จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล
 - บุคลากรอื่นรับผิดชอบ โดยปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ฝ่ายบริหารกำหนด
- 3 การควบคุมภายในให้ความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

1.2 การควบคุม แบ่งเป็น 2 ประเภท

- 1 การควบคุมเชิงนามธรรม ไม่สามารถจับต้องได้ เกิดขึ้นจากจิตสำนึก การกระทำ ทักษะ ความสามารถของบุคลากรทุกระดับ แสดงออกเป็นสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
- 2 การควบคุมเชิงรูปธรรม สามารถจับต้องได้ เป็นการควบคุมที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร และใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เช่น ผังโครงสร้างองค์กร นโยบาย คู่มือปฏิบัติงาน เป็นต้น

(2) องค์ประกอบ/วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

- 2.1 การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่ผู้กำกับดูแล/ฝ่ายบริหาร/บุคลากรทุกระดับขององค์กรกำหนดให้มีขึ้น เพื่อให้มีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.2 วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

1 การดำเนินงาน เป็นการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ/ประสิทธิผล การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย

2 การรายงานทางการเงิน เป็นรายงานทางการเงินที่จัดทำเพื่อใช้ภายใน/ภายนอกองค์กร ที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

3 การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/มติ ค.ร.ม. รวมถึงปฏิบัติตามนโยบายหรือวิธีการปฏิบัติงานที่องค์กรกำหนด

2.3 องค์ประกอบของการควบคุมภายใน ประกอบด้วย

1 สภาพแวดล้อมของการควบคุม หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้องค์ประกอบของการควบคุมภายในอื่น ๆ มีประสิทธิผล หรือทำให้การควบคุมที่มีอยู่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น บุคลากรให้ความสำคัญกับการควบคุมมากขึ้น

สภาพแวดล้อมของการควบคุม เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักและบรรยากาศของการควบคุม ให้บุคลากรเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ เช่น บุคลากรยึดถือปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เป็นต้น

- 6 -

2 การประเมินความเสี่ยง เป็นกระบวนการสำคัญที่ใช้ในการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมถึงการค้นหา/นำเอาวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร

3 กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ มาตรการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดให้บุคลากรนำไปปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง เช่น การมอบอำนาจ การตรวจสอบ การสอบทานงาน เป็นต้น

4 สารสนเทศและการสื่อสาร

- สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผล จัดให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมาย และเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน

- การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยใช้คน/สื่อ ติดต่อสื่อสารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

- ลักษณะสารสนเทศที่ดี คือ เหมาะสมกับการใช้งาน ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน ทันเวลา และมีความน่าเชื่อถือ รวมถึงการจัดให้มีการสื่อสารสองทาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร

5 การติดตามประเมินผล หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน ประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ เพื่อให้มีการแก้ไข ปรับปรุงการควบคุมภายในอย่างเหมาะสม ทันเวลา และสอดคล้องกับสถานการณ์

(3 การนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในองค์กร การติดตามประเมินผล

3.1 การประเมินผลการควบคุมภายใน ผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงานย่อยเป็นผู้ประเมินงานในความรับผิดชอบ โดยประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self Assessment : CSA) CSA เป็นกระบวนการสร้างความรับผิดชอบในการควบคุมภายในให้แก่ทุกคนที่เป็นเจ้าของงาน

3.2 การทำ CSA เป็นการประเมินผลการควบคุมโดยผู้บริหาร/พนักงานที่รับผิดชอบโดยตรงในงานนั้น ทำให้ผู้รับผิดชอบในงานได้พิจารณาการปฏิบัติงานของตนเองอย่างแท้จริง

3.3 ผลที่ได้จาก CSA

- 1 ทำให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงกระบวนการทำงานและวัตถุประสงค์ของงาน
- 2 เข้าใจถึงความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของงาน
- 3 สามารถกำหนดการควบคุมภายในที่จำเป็นเพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- 4 สามารถกำหนดแผนปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการควบคุมภายในให้เหมาะสม

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล เช่น แบบสอบถาม สัมภาษณ์ ทดสอบการปฏิบัติงานจริง การตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3.5 ขั้นตอนการประเมินผลการควบคุมภายใน

- 1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 2 กำหนดงานในความรับผิดชอบของส่วนงานย่อยออกเป็นกิจกรรม/งาน/ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์เป้าหมายหลักของกิจกรรม/งาน
- 3 จัดเตรียมเครื่องมือการประเมิน
- 4 ดำเนินการประเมินผลการควบคุมภายใน
- 5 สรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารการประเมิน

(4) การป้องกันหรือควบคุมความเสียหายให้หน่วยรับตรวจปฏิบัติตามมาตรการ การตรวจเงินแผ่นดิน

4.1 วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันหรือควบคุมความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยรับตรวจ
- 2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดี ก่อให้เกิดการดำเนินงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน
- 3 เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในบทบาทของหน่วยงานและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหน่วยรับตรวจ เป็นการเสริมสร้างจิตสำนึกในภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ถูกต้องเหมาะสม
- 4 เพื่อใช้มาตรการนี้เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน และการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ

4.2 กรอบมาตรการป้องกันหรือควบคุมความเสียหายให้หน่วยรับตรวจปฏิบัติ โดยกำหนดตามลักษณะการตรวจสอบของ สตง. ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้

- 1 มาตรการป้องกันหรือควบคุมความเสียหายด้านการเงิน
- 2 มาตรการป้องกันหรือควบคุมความเสียหายด้านการดำเนินงาน
- 3 มาตรการป้องกันหรือควบคุมความเสียหายด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4 มาตรการป้องกันหรือควบคุมความเสียหายด้านการจัดเก็บรายได้

***ระบบการควบคุมภายในที่ดี นอกจากจะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์แล้วยังส่งเสริมให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีอีกด้วย**

****ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม ยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และจรรยาบรรณวิชาชีพตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY ได้แก่**

- I - Integrity ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
- A - Activeness ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวกและมีจิตบริการ
- M - Morality มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม
- R - Responsiveness คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง
- E - Efficiency มุ่งเน้นประสิทธิภาพ
- A - Accountability ตรวจสอบได้
- D - Democracy ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย
- Y - Yield มุ่งผลสัมฤทธิ์
